

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ
КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор з науково-
педагогічної роботи
А. М. Фесенко

«___» _____ 2010р.

**РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
РЕЛІГІЄЗНАВСТВО**

(назва дисципліни)

для напрямів підготовки (спеціальностей):

для усіх спеціальностей та напрямів денної форми навчання

(шифр напрямів, спеціальностей)

Ухвалено методичною
комісією факультету

Програму рекомендовано
кафедрою

(назва факультету)

(протокол №, дата)

Протокол № _____ від _____

Завідувач кафедри

(підпис, ініціали, прізвище)

(назва кафедри)

Краматорськ 2010

І ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Добробут будь-якого суспільства прямо пов'язаний із рівнем духовності індивідів, що складають його. Неможливо зараз відновити економічну базу України, відмовившись від відновлення культури, особливо її духовних цінностей, на формування яких істотно вплинула релігія. Релігієзнавство - наука про релігію і її місце в системі теоретичного універсального знання про світ.

ІІ РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ

Розподіл навчальних годин за триместрами і видами навчальних занять здійснюється відповідно до робочих навчальних планів за формою, наведеною у Таблиці.

Відповідно до діючих вимог, при розподілі навчального часу за видами занять слід мати на увазі, що на самостійну роботу студентів необхідно виділяти не менше 1/2 загального навчального часу дисципліни. У тому числі планується на виконання: 10 – 15 годин – реферати, переклади, аналітичні огляди, а також контрольні роботи (ДКР), що виконуються під час СРС.

кредити	Всього	Розподіл за семестрами та видами занять								Триместрова атестація.
		Лекції (у т. ч. Контрольні роботи – 2ч.)	Практичні	Семінари	Лабораторні роботи	Комп'ютерний практикум	Контрольні роботи	СРС		
								Всього	У т. ч. на виконання. ІСЗ	
1,5	54	8	-	4	-	-	2	30	10	МК

Найменування розділів, тем	Росподіл за семестрами та видами занять						
	всього	лекції	практичні	семінари	Лаб.роб.	Комп. Практи.	СРС
Тема 1. Предмет, структура і значення курсу релігієзнавство	1.5	1					1
Тема 2. Сутність і походження релігії							
Тема 3. Типи релігій: національні, регіональні, світові.	1.5	1		2			1
Тема 4. Буддизм							
Тема 5. Християнство	2	0/5					2
Тема 6. Православ'я	1.5	1					2
Тема 7. Католицизм	2	1					2
Тема 8. Протестантизм							
Тема 9. Християнське сектантство	5	1		2			6
Тема 10. Іслам	5	1					6
Тема 11. Еволюція релігії в сучасну епоху	5	0/5					6
Тема 12. Історія і сучасне положення релігії на Україні	5						6
Підготовка до заліку	1.5	1					4
	2						4
	2						4
	20						20
ВСЬОГО	54	8		4			42

III МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мета викладання дисципліни

Підвищення духовного і культурного рівня студентів шляхом ознайомлення їх з «позачасовими цінностями» трьох світових релігій, таких як буддизм, християнство, іслам.

Завдання вивчення дисципліни

У результаті вивчення курсу релігієзнавства студенти повинні:

- 1) знати загальну характеристику світових релігій, ідейні і соціальні основи їхнього існування;
- 2) принципи обґрунтування буття Бога;
- 3) основні сюжети Старого і Нового Завітів, Корана й інших релігійних джерел.

II ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ

ЛЕКЦІЯ 1

Тема 1 Предмет, структура і значення курсу релігієзнавство

Релігієзнавство як наука про релігію.

Філософські проблеми вивчення релігії. Соціологічний аналіз релігії. Психологія і релігія. Культура і релігія.

Основні релігієзнавчі концепції і їхня загальна характеристика. Актуальність вивчення релігійних доктрин.

Література:

Основна

Курс лекцій по дисципліне «Религиоведение»// Составитель Дементьева В.В. - Краматорск, ДГМА,1999. - Глава I, II.

Релігієзнавство. Підручник.-К.: «Академія», - 2000. - Тема I.

Релігієзнавство: Навч. Посібник / За ред. С. А. Бублика. - Стер. Вид. — К.:Юрінком Інтер, 2001.-2001 - С. 27-112, 115-138.

Додаткова

Історія релігії в Україні /За ред. Колодного А.М., Дроцького П.Л., Лобовика П.Ф.-Київ; Знання, 1999.- Глава 1.

О.А.Калінін, С.А.Харьковщенко. Релігієзнавство. Підручник.-К.-1995. - С.12-25.

Тема 2 Сутність і походження релігії

Визначення релігії. Основні концепції сутності релігії. Релігія як сфера духовного життя, її елементи і структура. Поняття „витоки релігії". Соціальні, гносеологічні, психологічні витоки, особливості їх проявлення в різних регіонах і країнах, на різних етапах історії.

Функції релігії. Вплив релігії на економічні, політичні, правові, державні відносини.

Походження релігії. Теорія походження релігії. Первісні вірування /фетишизм, тотемізм, магія, анімізм і ін./

Еволюція релігії. Зміна значення і функцій релігії в процесі сакралізації та секуляризації. Квазірелігійні явища.

Література:

Основна

Релігієзнавство: Підручник / За ред. М. М. Заковича. - К.:Вища пік., 2000.- С.23-33.

Релігієзнавство: Навч. Посібник / За ред. С. А. Бублика. - Стер. Вид. — К.:Юрінком Інтер, 2001.-2001 - С. 27-112, 115-138.

Лубський В.І., Теремко В.І., Лубська М.В. Релігієзнавство: Підручник.- К.:„Академвидав“, 2002.-С. 130-147.

Додаткова

Библия. Бытие. Гл. 1-4; 6-9; 11. Исход. Гл. 20, 21, 22, 23. Второзаконие. Гл.5; книга судей. Гл. 13-16. Первая книга Царств. Гл. 3, 6, 8, 9, 11.

Крывелев И.А. Библия: Историко-критический анализ. - М.: Политиздат,1985.-С. 64-96, 185-210

Токарев С.А. Ранние формы религии. - М.: Политиздат, 1990.

Тема 3 Типи релігій: родоплемінні, національні, регіональні, світові

Ранні національні релігії: релігії: Др. Єгипту, релігії народів Двуріччя, релігії Др. Індії, давньогрецька релігія, релігія Др. Рима.

Пізні національні релігії; іудаїзм, індуїзм, конфуціанство, даосизм, синтоїзм, зороастризм, парсизм, джайнізм, сікхизм. Світові релігії.

Література:

Основна

Релігієзнавство: Підручник / За ред. М. М. Заковича. - К.:Вища шк., 2000.- С.23-33.

Релігієзнавство: Навч. Посібник / За ред. С. А. Бублика. - Стер. Вид. — К.:Юрінком Інтер, 2001.-2001 - С. 27-112, 115-138.

Лубський В.І., Теремко В.І., Лубська М.В. Релігієзнавство: Підручник.- К.:„Академвидав“, 2002.-С. 130-147.

Додаткова

Библия. Бытие. Гл. 1-4; 6-9; 11. Исход. Гл. 20, 21, 22, 23. Второзаконие. Гл5; книга судей. Гл. 13-16. Первая книга Царств. Гл. 3, 6, 8, 9, 11.

Крывелев И.А. Библия: Историко-критический анализ. - М.: Политиздат,1985.-С. 64-96, 185-210

Токарев С.А. Ранние формы религии. -М.: Политиздат, 1990.

ЛЕКЦІЯ 2

Тема 4 Буддизм

Умови виникнення й еволюції, ідейні передумови буддизму.
Сиддхартх Гаутама.

Особливості віровчення, культу організації. Тріпитака.

Основні напрямки буддизму: хіна яма, махаяна, ваджраяна, ламаїзм.. Дзен-буддизм. Буддизм у сучасному світі. Буддизм на Україні.

Література:

Основна

Яблоков И.Н. Основы религиоведения. Учебник. - М.: Высшая шк., 2001. - глава Будизм

Крылев И.А. Истории религии. Очерки в двух томах. Т.1.-М.,Мысль,1975.;- Розділ Буддизм

Курс лекций по дисциплине «Религиоведение»// Составитель Дементьева В.В. - Краматорск, ДГМАД999. - Тема Будизм

Додаткова

Кулаков А.Е. Религии мира. -Пособие для учащихся.- М.Ю00 «АСТ ЛТД»,1997-С. 50-87

Релігієзнавство: підручник / за ред. М.М. Заковича. - К.: ВШ., 2000 - С.54 -75.

Тема 5 Християнство

Соціально-історичні умови виникнення та ідейні витоки християнства.

Християнство як логічне продовження іудаїзму. Старий Завіт, його основні сюжети, духовність. Історичне значення іудаїзму. Особистість Ісуса Христа і його вчення.

Еволюція первісного християнства. Становлення віровчення. Біблія, Апологетика /Климент Олександрійський, Ориген, Тертулліан, Ф, Аквінський/. Патристика /Василь Великий, Григорій Богослов, Августин, Іоанн Дамаський/. Формування культу і церковної організації. Перетворення християнства в державну релігію Римської імперії. Утворення християнських церков. Древні східні церкви. Формування основних напрямків християнства.

Література:

Основна

Релігієзнавство: Підручник / За ред. М. М. Заковича. - К.:Вища шк., 2000.- С. 23-33.

Релігієзнавство: Навч. Посібник / За ред. С. А. Бублика. - Стер. Вид. — К.:Юрінком Інтер, 2001.-2001 - С. 27-112, 115-138.

Лубський В.І., Теремко В.І., Лубська М.В. Релігієзнавство: Підручник.- К.:„Академвидав", 2002.-С.130-147.

Уитнес Ли. Четыре главных шага Христа. - М.: Живой проток, 1992. - С. 10-12, 19-27,32-37,42-47.

Уитнес Ли. Секрет опытного познания Христа. - М.: Живой поток, 1993. - С.87-94.

Попов А. С, Радужан А. А. Христианские футурологические концепции (критический анализ). -М.: Мысль, 1987. - С. 30-51.

Додаткова

Библия. Бытие. Гл. 1-4; 6-9; 11. Исход. Гл. 20, 21, 22, 23. Второзаконие. Гл.5; книга судей. Гл. 13-16. Первая книга Царств. Гл. 3, 6, 8, 9, 11.

Крывелев И.А. Библия: Историко-критический анализ. - М.: Политиздат, 1985.-С. 64-96,185-210

Тема 6 Православ'я

Загальні історичні умови формування й еволюції, особливості віровчення, культу, організації. Прийняття християнства на Русі. Патріаршество Лов Гермоген, Никон/. Період синодального керування. Церковні реформи Петра I. Відновлення патріаршества /Тихон/. Культ святих. Свята й обряди православної церкви. Взаємовідносини церкви із наукою та культурою. Церква і Держава. Стан сучасного світового православ'я.

Література:

Основна

Релігієзнавство: Підручник / За ред. М. М. Заковича. - К.:Вища шк., 2000.- С. 23-33.

Релігієзнавство: Навч. Посібник / За ред. С. А. Бублика. - Стер. Вид. — К.:Юрінком Інтер, 2001.-2001 - С. 27-112, 115-138.

Лубський В.І., Теремко В.І., Лубська М.В. Релігієзнавство: Підручник.- К.:„Академвидав", 2002.-С.130-147.

Уитнес Ли. Четыре главных шага Христа. - М.: Живой проток, 1992. - С. 10-12, 19-27,32-37,42-47.

Уитнес Ли. Секрет опытного познания Христа. - М.: Живой поток, 1993. - С.87-94.

Попов А. С, Радужан А. А. Христианские футурологические концепции (критический анализ). -М.: Мьтсль, 1987. - С. 30-51.

Додаткова

Библия. Бытие. Гл. 1-4; 6-9; 11. Исход. Гл. 20, 21, 22, 23. Второзаконие. Гл.5; книга судей. Гл. 13-16. Первая книга Царств. Гл. 3, 6, 8, 9, 11.

Крывелев И.А. Библия: Историко-критический анализ. - М.: Политиздат,1985.-С. 64-96, 185-210

Тема 7 Католицизм

Загальні історичні умови формування й еволюції, особливості віровчення, культу, організації католицизму. Походження, сутність та межі розповсюдження. Особливості віровчення, культу, організації. Папство. Ватикан. Католицькі ордени. Уніатська церква.

Соціальна доктрина католицизму.

Католицизм і духовна культура. „Східна політика" Ватикану. Католицизм в Україні.

Література:

Основна

Релігієзнавство: Підручник / За ред. М. М. Заковича. - К.: Вища пік., 2000. -С. 36-43.

Релігієзнавство: Навч. Посібник / За ред. С. А. Бублика. - Стер. Вид. - К.:Юрінком Інтер, 2001.- 2001 - С. 167-179.

Лубський В. І., Теремко В. І., Лубська М. В. Релігієзнавство: Підручник. — К.: "Академвидав", 2002. - С. 223-257.

Додаткова

Прот. Фома Хопко. Основи православия. - Вильнюс: «Ална літера». 1991. С. 5-21.

Крижанівський О. П., Плохій Е. М. Історія церкви та релігійна думка в Україні: Навч. посібник: У 3 кн. - Кн. 3 - К.: Либідь, 1994. - С. 35-81.

Основи релігієзнавства: Учеб.: Под ред. И.Н. Яблокова 2-е изд., перер. и дораб. - М.: Высш. шк. 1998. - С. 171-204.

Католицизм: Словарь атеиста / Под общ. ред. Л. Н. Митрохина. М.: Политиздат, 1990. - С. 319.

Тема 8 Протестантизм

Умови формування й еволюція протестантизму. Особливості віровчення, культури, організації. Основні напрямки: лютеранство, кальвінізм, англіканство, ранній протестантизм.

Соціальні і політичні позиції протестантських організацій. Протестантизм в Україні.

Література:

Основна

Релігієзнавство: Підручник / За ред. М. М. Заковича. - К.: Вища шк., 2000. - С. 36-43.

Релігієзнавство: Навч. Посібник / За ред. С. А. Бублика. - Стер. Вид. - К.: Юрінком Інтер, 2001.- 2001 - С. 167-179.

Лубський В. І., Теремко В. І., Лубська М. В. Релігієзнавство: Підручник. — К.: "Академвидав", 2002. - С. 223-257.

Додаткова

Прот. Фома Хопко. Основи православия. - Вильнюс: «Ална літера». 1991. С. 5-21.

Крижанівський О. П., Плохій Е. М. Історія церкви та релігійна думка в Україні: Навч. посібник: У 3 кн. - Кн. 3 - К.: Либідь, 1994. - С. 35-81.

Основи релігієзнавства: Учеб.: Под ред. И.Н. Яблокова 2-е изд., перер. И дораб. - М.: Высш. шк. 1998. - С. 171-204.

Католицизм: Словарь атеиста / Под общ. ред. Л. Н. Митрохина. М.: Политиздат, 1990. - С. 319.

ЛЕКЦІЯ 3

Тема 10 Іслам

Суспільно-історичні умови виникнення й ідейні передумови ісламу. Мухаммед як засновник ісламу. Принципи ісламу й особливості культури. Коран. Суна. Шаріат. Тотожність і розходження текстів Корана і Біблії.

Основні напрямки в ісламі: сунізм і шиїзм. Модернізм і фундаменталізм в ісламі. Іслам і культура ХХ століття. Зміст концепції і політики панісламізму, «ісламського націоналізму», «ісламської економіки», «ісламської демократії». Зв'язок ісламу з націоналізмом, економікою і політикою.

Література:

Основна

Основи релігієзнавства: Учеб. / Под ред. И. Н. Яблокова. - М.: Высш. шк., 1998. - С. 204-260.

Жданов Н. В., Игнатенко А. А. Ислам на пороге XXI века. - М.: Политиздат, 1989. - С. 352.

Ислам: Словарь атеиста / Под общ. ред. Пиотровского М. Б., Прозорова С. М. - М.: Политиздат, 1988. - С. 254.

Релігієзнавчий словник / За ред. Проф. А. Колодного і Б. Ломовика. - К.: Четверта хвиля, 1996. - С. 134-135.

Релігієзнавство: Підручник / За ред. М. М. Заковича. - К.: Вища пік., 2000. - С. 152-167.

Релігієзнавство: Навч. Посібник / За ред. С. А. Бублика. - Стер. Вид. - К.: Юрінком Інтер, 2001. - 2001 - С. 230-258.

Лубський В. І., Теремко В. І., Лубська М. В. Релігієзнавство: Підручник. —К.: "Академвидав", 2002. - С. 331-367.

Додаткова

Коран. Сурьї 1, 2, 3, 4, 35, 39, 57, 65, 72, 76.

Ирвинг В. Жизнь Магомета. - Перев. с англ. - Ставрополь, Кавказский край, 1992. - С. 288.

Климович Л. И. Книга о Коране. - М.: Политиздат, 1988. - С. 269.

ЛЕКЦІЯ 4

Тема 11 Еволюція релігії в сучасну епоху

Протиріччя сучасного світу і їхній вплив на стан і еволюцію релігії. Динаміка рівня і характеру релігійності. Посилення соціально-політичної активності релігійних організацій. Боротьба за мир, економічні проблеми і релігія. Синкретичні релігійні рухи. Міжнародне суспільство свідомості Крішні, Церковні уніфікації, Церква «Благодать», Суспільство трансцендентальної медитації. Церква сайєнтології, Церква Сатани, містико-магічні культури й ін. Інтегративні процеси в релігіях. Екуменічний рух. Міжнародні релігійні організації.

Література:

Основна

Ульяновський В. І. Церква в Українській Державі 1917-1920 рр. (доба Директорії УНР): Навч. Посібник. - К.: Либідь, 1997. - С. 176.

Релігієзнавство: Підручник / За ред. М. М. Заковича. - К.: Вища шк., 2000. - С. 44-62, 63-77, 78-90, 91-109, 110-138.

Релігієзнавство: Навч. Посібник / За ред. С. А. Бублика. - Стер. Вид. - К.: Юрінком Інтер, 2001. - 2001 - С. 179-227.

Додаткова

Лубський В. І., Теремко В. І., Лубська М. В. Релігієзнавство: Підручник. - К.: "Академвидав", 2002. - С. 257-330.

Курс лекцій по дисципліне «Религиоведение»// Составитель: Дементьева В.В. - Краматорск, ДГМАД999. - Глава XII, XIII.

Тема 12 Історія і сучасний стан релігії в Україні

Софійний характер Київського християнства.

Рух за незалежну російську митрополію й українську православну церкву. Українська греко-католицька церква.

Нетрадиційна релігійність і Україна /Церква уніфікації, рух Харе Кришна, Вахаїзм/. Конституційні гарантії і правове регулювання свободи совісті в Україні.

Література:

Основна

Курс лекцій по дисципліне «Религиоведение» // Составитель Дементьева В.В. - Краматорск, ДГМАД999. – Глава XIII.

Ульяновський В.І. Історія Церкви та релігійної думки в Україні. Навч. посібник: У 3-х кн.-К.,:Либідь,1994.-256с- Книга 3.

Релігієзнавство: підручник / за ред. М.М. Заковича. - К.: ВПІ., 2000.- С.156-170

Додаткова

II Людина і світ - № 1 - !2 - 2002 рік.

III СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ

Семінар №1.

НАЦІОНАЛЬНІ РЕЛІГІЇ

- 1 Типи релігій: національні, регіональні, світові. Особливості національних релігій.
- 2 Релігії Стародавнього Сходу
 - а/ Стародавньої Індії
 - б/Стародавнього Китаю
 - в/Японські національні вірування
 - с/Релігія парсів
 - д/Іудаїзм
- 3 Вплив стародавніх національних вірувань на становлення та розвиток світових релігій.

Література

Релігієзнавство: Підручник / За ред. М. М. Заковича. - К.: Вища пік., 2000.- С. 23-33.

Релігієзнавство: Навч. Посібник / За ред. С. А. Бублика. - Стер. Вид. — К.: Юрінком Інтер, 2001. -2001 - С. 27-112, 115-138.

Лубський В.І., Теремко В.І., Лубська М.В. Релігієзнавство: Підручник.-К.: „Академвидав”, 2002.-С.130-147.

Библия. Бытие. Гл. 1-4; 6-9; 11. Исход. Гл. 20, 21, 22, 23. Второзаконие. Гл. 5; книга судей. Гл. 13-16. Первая книга Царств. Гл. 3, 6, 8, 9, 11. Крывелев И.А. Библия:

Историко-критический анализ. - М.: Политиздат, 1985.-С. 64-96, 185-210

Семінар № 2.

СВІТОВІ РЕЛІГІЇ

1 Будизм.

а/ виникнення будизму

б/ С. Гаутама та становлення будійського віровчення

с/основні напрямки буддизму

2 Християнство

а/виникнення християнства

б/ Ісус Христос як особа та його вчення

с/ Біблія та основні її сюжети

д/Православ'я, католицизм та протестантизм

3 Іслам

а/ виникнення Ісламу. Пророк Мухамед

б/ П'ять столпів ісламської віри

в/основні напрямки ісламу

Література

Библия. От Матфея святое благословенне. Гл. 2, 5-7, 19-20.

Релігієзнавство: Підручник / За ред. М. М. Заковича. - К.: Вища шк., 2000. -С. 36-43.

Релігієзнавство: Навч. Посібник / За ред. С. А. Бублика. - Стер. Вид. - К.: Юрінком Інтер, 2001.- 2001 - С. 167-179.

Лубський В. І., Теремко В. І., Лубська М. В. Релігієзнавство: Підручник. — К.: "Академвидав", 2002. - С. 223-257.

Релігієзнавство: Навч. Посібник / За ред. С. А. Бублика. - К.: Юрінком Інтер, 1998.-С. 183-214.

Основи релігієзнавства: Учеб.: Под ред. И.Н. Яблокова 2-е изд., перер. и дораб. - М.: Высш. шк. 1998. - С. 171-204.

Католицизм: Словарь атеиста / Под общ. ред. Л. Н. Митрохина. М.: Политиздат, 1990. - С. 319.

Релігієзнавство: Навч. Посібник / За ред. С. А. Бублика. - Стер. Вид. - К.: Юрінком Інтер, 2001. - 2001 - С. 179-227.

Лубський В. І., Теремко В. І., Лубська М. В. Релігієзнавство: Підручник. - К.: "Академвидав", 2002. С. 257-330.

Коран. Суры 1, 2, 3, 4, 35, 39, 57, 65, 72, 76.

Ирвинг В. Жизнь Магомета. - Перев. с англ.- Ставрополь, Кавказский край, 1992.-С. 288.

Климович Л. И. Книга о Коране. - М: Политиздаі, 1988. - С. 269. Основы Релігієзнавчий словник / За ред. Проф.. А. Колодного і Б. Ломовика. - К.:Четверта хвиля, 1996. - С. 134-135.

IV ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Головною ціллю індивідуальних завдань є контроль самостійної роботи студентів. Цей контроль здійснюється при складанні студентом заліку.

Теми, з курсу релігієзнавства, що виносяться на самостійне вивчення:

Тема 6. Православ'я

Загальні історичні умови формування й еволюції.

Особливості віровчення, культу, організації. Водохрещення Русі.

Патріаршество. Культ святих.

Свята й обряди православної церкви.

Церква і Держава.

Література:

Основна

Релігієзнавство: Підручник / За ред. М. М. Заковича. - К.:Вища шк., 2000.- С. 23-33.

Релігієзнавство: Навч. Посібник / За ред. С. А. Бублика. - Стер. Вид. — К.: Юрінком Інтер, 2001. – 2001 - С. 27-112, 115-138.

Лубський В.І., Теремко В.І., Лубська М.В. Релігієзнавство: Підручник.-К.: „Академвидав”, 2002.-С.130-147.

Уитнес Ли. Четыре главных шага Христа. - М.: Живой проток, 1992. - С. 10-12, 19-27, 32-37, 42-47.

Уитнес Ли. Секрет опытного познания Христа. - М.: Живой поток, 1993. - С. 87-94.

Попов А. С., Радужан А. А. Христианские футурологические концепции (критический анализ). -М.: Мысль, 1987. - С. 30-51.

Додаткова

Библия. Бытие. Гл. 1-4; 6-9; 11. Исход. Гл. 20, 21, 22, 23. Второзаконие. Гл. 5; книга судей. Гл. 13-16. Первая книга Царств. Гл. 3, 6, 8, 9, 11.

Крывелев И.А. Библия: Историко-критический анализ. - М.: Политиздат, 1985.-С. 64–96, 185-210

Тема 7. Католицизм

Загальні історичні умови формування й еволюції, особливості віровчення, культу, організації католицизму.

Соціальна доктрина католицизму.

Література:

Основна

Релігієзнавство: Підручник / За ред. М. М. Заковича. - К.: Вища шк., 2000. – С. 36-43.

Релігієзнавство: Навч. Посібник / За ред. С. А. Бублика. - Стер. Вид. - К.: Юрінком Інтер, 2001.- 2001 - С. 167-179.

Лубський В. І., Теремко В. І., Лубська М. В. Релігієзнавство: Підручник. — К.: “Академвидав”, 2002. – С. 223-257.

Додаткова

Прот. Фома Хопко. Основы православия. - Вильнюс: «Ална литера». 1991. С. 5-21.

Крижанівський О. П., Плохій Е. М. Історія церкви та релігійна думка в Україні: Навч. посібник: У 3 кн. - Кн. 3 - К.: Либідь, 1994. - С. 35-81.

Основы религиоведения: Учеб. Под ред. И.Н. Яблокова 2-е изд., перер. и дораб. - М.: Высш. шк. 1998. - С. 171-204.

Католицизм: Словарь атеиста / Под общ. ред. Л. Н. Митрохина. М.: Политиздат, 1990. - С. 319.

Тема 8 . Протестантизм

Умови формування й еволюція протестантизму. Особливості віровчення, культу, організації. Основні напрямки.

Соціальні і політичні позиції протестантських організацій. Протестантизм в Україні.

Література:

Основна

Релігієзнавство: Підручник / За ред. М. М. Заковича. - К.: Вища шк., 2000. – С. 36-43.

Релігієзнавство: Навч. Посібник / За ред. С. А. Бублика. - Стер. Вид. - К.: Юрінком Інтер, 2001.- 2001 - С. 167-179.

Лубський В. І., Теремко В. І., Лубська М. В. Релігієзнавство: Підручник. — К.: “Академвидав”, 2002. – С. 223-257.

Додаткова

Прот. Фома Хопко. Основы православия. - Вильнюс: «Ална литера». 1991. С. 5-21.

Крижанівський О. П., Плохій Е. М. Історія церкви та релігійна думка в Україні: Навч. посібник: У 3 кн. - Кн. 3 - К.: Либідь, 1994. - С. 35-81.

Основы религиоведения: Учеб. Под ред. И.Н. Яблокова 2-е изд., перер. и дораб. - М.: Высш. шк. 1998. - С. 171-204.

Католицизм: Словарь атеиста / Под общ. ред. Л. Н. Митрохина. М.: Политиздат, 1990. - С. 319

Тема 9. Християнське сектантство

Секти, що виникли на ґрунті російського православ'я: старообрядники, молокани, хрістоверы, істинно православна церква й ін.

протестантські секти: ЕХВ, методисти, квакери, адвентисти, п'ятидесятники, свідки Іови, меноніти й ін.

Соціально-політичні позиції протестантських організацій: особливості віровчення і культу. Сектантство на Україні.

Література:

Основна

Релігієзнавство: Підручник / За ред. М. М. Заковича. - К.:Вища шк., 2000.- С. 23-33.

Релігієзнавство: Навч. Посібник / За ред. С. А. Бублика. - Стер. Вид. — К.: Юрінком Інтер, 2001. – 2001 - С. 27-112, 115-138.

Лубський В.І., Теремко В.І., Лубська М.В. Релігієзнавство: Підручник.-К.: „Академвидав”, 2002.-С.130-147.

Уитнес Ли. Четыре главных шага Христа. - М.: Живой проток, 1992. - С. 10-12, 19-27, 32-37, 42-47.

Попов А. С., Радужан А. А. Христианские футурологические концепции (критический анализ). - М.: Мысль, 1987. - С. 30-51.

Додаткова

Библия. Бытие. Гл. 1-4; 6-9; 11. Исход. Гл. 20, 21, 22, 23. Второзаконие. Гл. 5; книга судей. Гл. 13-16. Первая книга Царств. Гл. 3, 6, 8, 9, 11.

Кривелев И.А. Библия: Историко-критический анализ. - М.: Политиздат, 1985.-С. 64-96, 185-210

V КОНТРОЛЬНІ РОБОТИ

З курсу релігієзнавства передбачається проведення двох аудиторних контрольних тестувань (на лекціях), котрі дозволяють дослідити рівень знань студентів, коефіцієнт засвоєного матеріалу, та оцінити знання, що отримали студенти в процесі аудиторної та самостійної робіт.

Лекційний контроль № 1 включає питання з першого, другого та третього лекційних занять - Історії та теорія релігієзнавства - теми 1-3.

Лекційний контроль № 2 включає питання з останніх лекційних занять - Світові релігії - теми **3-12**.

VI МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

Процес викладання предмету релігієзнавства полягає перш за все у передачі та засвоєнні знань з історії різноманітних (національних та світових) релігій, досвіду релігійного світогляду і його віддзеркалювання у духовному житті багатьох поколінь.

Щодо семінарських занять, то слід зазначити, що семінари проводяться у формі бесіди та обговорення найактуальніших релігійних проблем сучасного світу.

VII НАВЧАЛЬНО - МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

СПИСОК ОСНОВНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Курс лекцій по дисципліне «Религиоведение»// Составитель Дементьева В.В. – Краматорск, ДГМА,1999. – 56с.
2. История религии. В 2-х кн. Учебн.пособие.-М.: Изд. Группа "Форум-Инфра-М", 1998.
3. Історія релігії в Україні /За ред. Колодного А.М., Дроцького П.Л., Любовика П.Ф.- Київ; Знання, 1999.
4. О.А.Калінін, С.А.Харьковщенко. Релігієзнавство. Підручник.-К.-1995.
5. Крылев И.А. Истории религии. Очерки в двух томах. Т.1.-М.,Мысль,1975.;-Т.2.- 1976.
6. Кулаков А.Е. Религии мира. - Пособие для учащихся.- М.:000 «АСТ ЛТД»,1997.
7. Радугин А.А. Введение в религиоведение: Теория, история и современные религии. -М.: Центр, 2000.
8. Релігієзнавство. Підручник.-К.: «Академія»,2000.
9. Угринович Д. И. Введение в религиоведение. -М.: Мысль, 1985.

10. Релігієзнавство: підручник / за ред. М.М. Заковича. – К.: ВШ., 2000.
11. Релігієзнавство: Навч. посібник/ За ред. С.А. Бублика. – К.: Юрінком Інтер, 2001.
12. Лубський В.І., Теренко В.І., Лубська М.В. Релігієзнавство: Підручник. – К.: «Академвидав», 2002.
13. Яблоков И.Н. Основы религиоведения. Учебник. – М.: Высшая шк., 2001.
14. Ерышев А.А. Религиоведение: Учебн.пособие.- Киев, 1999.

СПИСОК ДОДАТКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

15. Хопко Ф. Основы православия.- Вильнюс, 1991.
16. Токарев С.А. Ранние формы религии. -М.: Политиздат, 1990.
17. Католицизм: Словарь атеиста/Под общ. ред. Л.Н. Великовича .- М.: Политиздат, 1991.-320с.
18. Протестантизм: Словарь атеиста. /Под общ. ред. Митрохина Л.Н.-М.: Политиздат, 1990.
19. Ульяновський В.І. Історія Церкви та релігійної думки в Україні. Навч. посібник: У 3-х кн. - К.:Либідь, 1994.-256с.
20. Новиков М.П. Христианизация Киевской Руси: Методологический аспект.- М.: Изд-во МГУ, 1991.

ПИТАННЯ к заліку з релігієзнавства /для студентів усіх спеціальностей/ 2004/05 навч. р.

- 1 Предмет, структура і значення курсу релігієзнавства.
- 2 Релігієзнавство - наука про релігію. Основні релігієзнавчі концепції та їхня характеристика.
- 3 Релігія як сфера духовного життя, її елементи і структура .
- 4 Еволюція релігії і її вплив на економічні, політичні, правові, державні й інші відносини.
- 5 Первісні вірування (фетишизм, тотемізм, магія, анімізм).
- 6 Ранні національні релігії і їхні особливості.
- 7 Пізні національні релігії і їхні особливості.
- 8 Особливості міфологічного мислення, їх відміни від релігії.
- 9 Перші містері альні культури та їх значення формування релігійного світогляду.
- 10 Гносеологічні і соціальні основи іудаїзму.
- 11 Основні сюжети Старого Завіту.
- 12 Проблема богочоловіка в іудаїзмі.
- 13 Заповіді, постанови і заборони Старого Завіту.
- 14 Суспільно-історичні умови виникнення й ідейні основи християнства.
- 15 Особистість Ісуса Христа та його вчення.
- 16 Основні сюжети Нового Завіту. Діяння Апостолів.
- 17 Формування культу і церковних організацій християнства.
- 18 Причини поділу християнства.
- 19 Особливості церковної організації і віровчення православ'я.
- 20 Християнські монастирі.
- 21 Свята й обряди православної церкви.
- 22 Особливості віровчення і церковної організації католицизму.
- 23 Соціальна доктрина католицизму.
- 24 Католицизм і православ'я в Україні.
- 25 Соціально-політичні позиції протестантських організацій

- 26 Християнське сектантство і його основні організації.
- 27 Суспільно-історичні умови виникнення ісламу.
- 28 Мухаммед як засновник ісламського віровчення.
- 29 Принципи ісламу й особливості культу.
- 30 Тотожність і розходження текстів Корана і Біблії.
- 31 Основні напрямки в Ісламі: сунізм і шиїзм.
- 32 Буддизм: умови виникнення й еволюції.
- 33 Основні принципи і правила буддизму. Закон карми.
- 34 Місце і роль світових релігій у культурі ХХ століття.
- 35 Посилення соціально-політичної активності релігійних організацій.
- 36 Синкретичні релігійні рухи.
- 37 Міжнародні релігійні організації.
- 38 Боротьба за мир, глобальні проблеми людства і релігія.
- 39 Сучасні нетрадиційні культу.
- 40 Конституційні гарантії і правове регулювання свободи совісті в Україні.

Робоча програма

З дисципліни

“Релігієзнавство”

(для студентів усіх спеціальностей та напрямів навчання)

Упорядник: доцент, к.п.н. Дементьєва В.В..